

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Remissvar – Säkerhetspolisens hemställan om skärpta krav på underlag vid säkerhetsprövning

Transportstyrelsen tillstyrker i huvudsak förslaget men har följande synpunkter på underlaget.

Säkerhetspolisen beskriver hur både Finland och Norges modell ser ut men resonerar inte kring varför Sverige inte väljer att implementera likartade modeller och krav utan istället väljer att bibehålla nuvarande modell. En konsekvens av dagens modell är att det är svårt för en verksamhetsutövare under tillsynsansvar av Transportstyrelsen att skaffa sig en fördjupad personkännedom av varje individ som under en begränsad period deltar i den säkerhetskänsliga verksamheten. Detta sker exempelvis vid projekt som sker i entreprenadform. Den svenska säkerhetsprövningsmodellen behöver ses över i framtiden och Transportstyrelsen erbjuder sig härmed att bidra i arbetet med en sådan översyn.

De tillägg som Säkerhetspolisen önskar införliva i säkerhetsskyddsförordningen ger en god inriktning för fortsatt arbete gällande genomförande av kvalitativa säkerhetsprövningar. Transportstyrelsen hade dock föredragit att Säkerhetspolisen varit mer tydliga kring vilka ekonomiska konsekvenser som med hänvisning till tilläggens inriktning kan komma att träffa aktuella verksamhetsutövare. Det kan konstateras att de föreslagna tilläggen kommer innebära ett utökat arbete, inte enbart gällande Transportstyrelsens egna säkerhetsprövningar utan även hos flertalet verksamhetsutövare som finns under Transportstyrelsens tillsynsansvar. Ytterligare en konsekvens av föreslagna tillägg är att det uppstår en risk för att redan anställd personal, vid en förnyad, och därigenom icke godkänd säkerhetsprövning, kan komma att behöva omplaceras alternativt sägas upp. Även här hade Transportstyrelsen gärna sett ett djupare konsekvensresonemang gällande hanteringen av berörda personer och då med särskild inriktning gentemot lojalitetsperspektivet vid en eventuell uppsägning.

Avseende 5 kap. 2 § säkerhetsskyddsförordningen saknas en beskrivning av hur en tillförlitlighetsbedömning ska göras av de uppgifter som en sökande lämnar. I förslaget framgår inte vad som krävs för att uppgifterna ifråga ska bedömas tillförlitliga. För att bedömningar kring tillförlitlighet inte ska bli

godtyckliga är en sådan beskrivning lämplig för att ge verksamhetsutövare ledning i hur de ska bedöma information, särskilt med tanke på att icke tillförlitliga uppgifter föreslås hindra en godkänd säkerhetsprövning. Vidare noterar Transportstyrelsen att det finns en skillnad mellan säkerhetsskyddsförordningens nuvarande text och Transportstyrelsens föreskrifter TSFS 2020:80 om luftfartsskydd och förordning (EU) 2015/1998 gällande om och när en identitetskontroll ska genomföras.

Såvitt avser 6 kap. 4 § säkerhetsskyddsförordningen ska särskild vikt vid bedömningen läggas vid det säkerhetshot mot Sverige som landet ifråga utgör. En förutsättning för att kunna göra den bedömningen är att information finns tillgänglig gällande vilka länder som anses vara ett säkerhetshot mot Sverige. Säkerhetspolisen pekar idag ut ett antal namngivna länder som anses vara ett säkerhetshot mot Sverige, men ytterligare fördjupad kunskap kring andra icke namngivna länders förmåga måste delges verksamhetsutövaren för att ett så korrekt beslut som möjligt ska kunna fattas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jonas Bjelfvenstam. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog jurist Seyde Bunyemen Ogor och stf. säkerhetschef Nicklas Ytterström, den senare föredragande.

Jonas Bjelfvenstam
Generaldirektör